

TIEDOTE

Maksuton perusterveydenhuolto kaikkialle Suomeen

Kuluttajaliitto vaatii, että terveyskeskustasoisen perusterveydenhuollon pitää olla maksutonta koko Suomessa. Asiakasmaksuista luopumalla tuetaan pienituloisten taloudellista selviytymistä sekä terveyden ja toimintakyvyn ylläpitoa.

Sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksulainsäädäntö on parhaillaan uudistettavana – hallituksen esitys suunnitellaan annettavaksi syksyllä. Uuden lain on tarkoitus tulla voimaan vuoden 2020 alussa. Toukokuussa julkaistun lakiluonnoksen mukaan maakunnalla olisi oikeus periä asiakkaalta sosiaali- ja terveyskeskuksen kiireettömän avosairaanhoidon lääkärin vastaanotosta enintään 20,60 euroa käynniltä.

Julkisten sosiaali- ja terveystalouden palveluiden asiakasmaksut ovat nousseet tulokehitystä nopeampaan tahtiin. Asiakasmaksujen taso suomalaisessa terveydenhuollossa on lähtökohtaisesti korkea verrattuna muihin Pohjoismaihin. Asiakasmaksut koskettavat erityisesti pienituloisia, työttömiä ja eläkeläisiä ja voivat estää tai siirtää terveydenhuollon palveluihin hakeutumista. Muutaman kymmenen euron asiakasmaksu voikin keskituloisesta henkilöstä tuntua pieneltä summalta, mutta tosiasiasa hidastaa oikea-aikaiseen hoitoon hakeutumista, jolloin sekä inhimilliset että taloudelliset kustannukset voivat nousta huomattavan korkeiksi, sekä johtaa terveydentilan heikkenemiseen entisestään ja kalliimpien palveluiden tarpeeseen. Pienten asiakasmaksujen perimisestä aiheutuvat kulut ovat kohtuuttoman suuret verrattuna alkuperäiseen saatavaan.

Eniten julkisen perusterveydenhuollon palveluita tarvitsevat kaikkein pienituloisimmat väestöryhmät. Sosioekonomiset terveyserot ovat Suomessa kansanterveyden keskeinen ongelma ja perusterveydenhuollon käyntimaksut nähdään merkittävänä tekijänä väestön eriarvoistumisessa. Tällä hetkellä terveyskeskumaksuja peritään koko Suomessa Helsinkiä lukuun ottamatta.

Perusterveydenhuollon maksuttomuus toisi terveydenhuoltoon yhdenmukaisuutta ja selkeyttä asettaen kaikki suomalaiset tasavertaiseen asemaan asuinpaikasta, sosioekonomisesta asemasta tai taloudellisesta tilanteesta riippumatta. Asiakasmaksujen poistaminen kaventaisi terveyseroja väestöryhmien välillä ja tasaisi epätoivottua eriarvoistumiskehitystä. Maksamattomat asiakasmaksut ovat myös syynä huomattavaan määrään maksuhäiriömerkinnöistä.

Ensisijaisesti käyntimaksuongelma pitää ratkaista käynnissä olevan asiakasmaksulainsäädännön uudistamisen yhteydessä. Uudistuksen yhteydessä tulee varmistaa, ettei palveluiden käyttö vaarana pienituloisen kotitalouden toimeentuloa ja etteivät talousvaikeudet ole esteenä tarpeenmukaiseen hoitoon hakeutumiseen.

Lisätietoja antaa:

päällikö Juha Beurling, puh. 040 5566 421, juha.beurling@kuluttajaliitto.fi